

ΕΤΟΣ 72ο

2 Ιουνίου 2024

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 22 (3705)

ΟΙ ΑΥΤΟΠΤΕΣ ΜΑΡΤΥΡΕΣ

Ἡ Ἐκκλησία δέν καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νά δεχτοῦν ἀπλῶς μέ τήν νόηση, ὡς «ἀρχή» ἢ «ἀξίωμα», ὅτι ὁ Χριστός ἦταν τόσο ἄνθρωπος ὅσο καί Θεός. Δέν ζητάει «πίστη» μέ τήν ἔννοια τῆς ἀτομικῆς νοητικῆς ὑποταγῆς σέ ἓνα «ὑπερφυσικό» δεδομένο. Καταθέτει τήν μαρτυρία τῆς ἐμπειρίας τῶν πρώτων «αὐτοπτῶν μαρτύρων» τῆς «Ἐπιφανείας» τοῦ Θεοῦ στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, καί καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νά μετάσχουν ἐμπειρικά σέ ἓναν τρόπο ὑπάρξεως πού ἐπαληθεύει τήν μαρτυρία τῶν «αὐτοπτῶν μαρτύρων».

Ἡ Σαμαρείτιδα γυναίκα, πού ἀναφέρεται στήν κατά Ἰωάννην εὐαγγελική περικοπή, εἶναι ἀκριβῶς μιά αὐτόπτης μάρτυς, πού μέσα ἀπό τήν προσωπική της σχέση μέ τόν Κύριο, μετά τήν συνομιλία πού εἶχαν, μάρτύρησε ἐλεύθερα στούς ὁμοεθνεῖς της ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Σωτήρ τοῦ κόσμου.

Ἡ προσωπική ἐλευθερία

Τό Εὐαγγέλιο τῆς Ἐκκλησίας θεμελιώνεται σέ αὐτή τήν πρωταρχική ἀποκάλυψη: Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ Πατρός· δέν ὑπάρχει γιά τόν Ἐαυτό Του, δέν διεκδικεῖ ὑπαρκτική αὐτονομία, ἡ ὑπαρξή Του εἶναι μαρτυρία καί φανέρωση τοῦ προσώπου τοῦ Πατρός. Καί αὐτή ἡ ὑπαρκτική μαρτυρία τοῦ προσώπου τοῦ Λόγου γίνεται προσιτή στήν ἐκκλησιαστική ἐμπειρία χάρι στήν παρέμβαση μιᾶς τρίτης προσωπικῆς ὑποστάσεως: τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, τοῦ Παρακλήτου. Τό Πνεῦμα ἐνεργεῖ τήν μαρτυρία τοῦ Λόγου ὄχι ὡς ἀπλή πληροφορία τοῦ Θεοῦ Πατρός, ἀλλά ὡς ζωοποιό δυνατότητα, ἀνοιχτή σέ κάθε προσωπική ὑπαρξη πού θά δεχτεῖ τήν υἰοθεσία: θά δεχτεῖ νά πραγματοποιήσει μέ τόν Θεό τήν ἴδια σχέση ζωῆς πού ἔχει ὁ Υἱός μέ τόν Πατέρα.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ιωάν. δ' 5-42)

Τό ζωντανό νερό

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῶ νιῶ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγή τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσει ἔκτη. Ἔρχεται γυνή ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφᾶς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρεΐτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεΐταις. Απεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ἤδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος, οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθέ ἐνθάδε. Απεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πιστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρὶ. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν, ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῆται προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὃ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὃ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤλθον οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὕδριαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι

οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξῷ, ἠρώτων αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Παββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ Μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μὴ τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἴδού, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρη, καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

Ὁ τρόπος υπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου

Ἔτσι τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Ἐκκλησίας, τὸ καινούργιο γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία ἄγγελμα πού κομίζει, συνοψίζεται σὲ αὐτὴ τὴν θεμελιώδη πρόταση-κλήση: Νά υπάρξει καὶ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν τρόπο τοῦ Θεοῦ, τὸν τρόπο τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ κάθε ἀναγκαιότητα φθορᾶς καὶ θανάτου, τὸν τρόπο τῆς ἀγάπης, τῆς αὐθυπέμβασης. Νά συσχηματιστεῖ μὲ τὸν τρόπο υπάρξεως τῶν θείων προσωπικῶν Ὑποστάσεων, νά πάψει νά ἀντλεῖ τὴν ὕπαρξη ἀπὸ τὴν φύση, τὴν βιολογικὴ καὶ ψυχολογικὴ του ἀτομικότητα πού εἶναι φθαρτὴ καὶ θνητὴ, νά μεταθέσει τὴν δυνατότητα τῆς υπάρξεως στὴν ἐλευθερία τῆς προσωπικῆς σχέσεως, στὴν ζωὴ ὡς ἀγαπητικὴ κοινωνία.

Αὐτὴ ἡ πρόταση – κλήση δὲν εἶναι μιὰ ἡθικὴ ἀπλῶς προτροπὴ. Οἱ ἠθικὲς προτροπὲς καὶ οἱ ἀντίστοιχες ἠθικὲς προσπάθειες δὲν ἀρκοῦν γιὰ νά μεταβάλουν τὸν τρόπο τῆς υπάρξεως τοῦ θνητοῦ ἀτόμου. Ὅσο κι ἂν καλλιεργήσει ὁ ἀτομικὸς ἄνθρωπος ἓνα τέλειο ἦθος φιλαλληλίας καὶ ἀνιδιοτελείας, ὅσες ἀρετὲς κι ἂν ἀναπτύξει, δὲν θά πάψει νά εἶναι θνητός – «τὴν γὰρ φύσιν ἑαυτοῦ νικῆσαι τινα τῶν οὐκ ἐνδεχομένων ἐστί».

Ἡ Σαμαρεῖτιδα γυναίκα ὁμολογεῖ, κατὰ τὸν διάλογό της μὲ τὸν Χριστό, τὴν περιπλάνησή της κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, τὴν θνη-

2 Ιουνίου 2024: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

«Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ἧ ὁ Χριστός μεσσίαν ἐάντόν ὠμολόγει».
Νικηφόρου ἀρχιεπ. Κων/πόλεως τοῦ ὁμολ. († 828). Κων/νου νεομ. τοῦ ἐξ Ἀγαρινῶν.
Ἰηχος: δ΄ – Ἐωθινόν: Ζ΄ – Ἀπόστολος: Πράξ. ια΄ 19-30 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. δ΄ 5-42.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 9 Ιουνίου, τοῦ Τυφλοῦ.

Ἀπόστολος: Πράξ. ιστ΄ 16-34 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. θ΄ 1-38.

τότητα καί τήν ἀστοχία της, γι' αὐτό καί ἀναθέτει τήν ἐλπίδα τῆς ὑπάρξεως στήν ἄπειρη ἀγάπη καί τό ἔλεος τοῦ Ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ, ὁδηγώντας ἔτσι τήν ζωή της στήν θεογνωσία, πού τήν καθιστᾷ οὐσιαστικά ἐλεύθερη. Ἔτσι ἡ Ἁγία Φωτεινή ἀναδεικνύεται κήρυκας τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ζώντος ὕδατος, μάρτυς καί ἰσαπόστολος.

Ὁ Φ. Α.

Νέα ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΑΣ ΚΛΕΟΠΑ

ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΚΕΦΑΛΑΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ

Τόμ. Α΄ & Β΄

(Α΄ ἔκδ. ἐλληνική, σχῆμα 17x24 ἑκατ., σελ. 576 καί 544)

(Α΄ ἔκδ. ἀγγλική, σχῆμα 17x24 ἑκατ., σελ. 560 καί 688)

Τό δίτομο αὐτό ἔργο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας καί πάσης Σκανδιναυίας κ. Κλεόπα γιά τόν βίο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ἀποτελεῖ ἐπισφράγισμα τῆς ἀγάπης καί τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ τοῦ συγγραφέως πρός τόν αὐοίδιμο ἱεράρχη, ἀλλά καί μία ἐμβριθῆ μελέτη, μία πραγματική «ἐγκυκλοπαίδεια», στήν ὁποία παρουσιάζονται ἄγνωστες μέχρι σήμερα πτυχές τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου. Ὁ «Ἅγιος τοῦ 20οῦ αἰῶνα» μέ τόν κατά Χριστόν βίο του κατέστη διαχρονικό πρότυπο εὐσεβείας, ἀγιότητας καί φιλανθρωπίας. Ἡ δίγλωσση αὐτή ἔκδοση (στήν ἐλληνική καί στήν ἀγγλική) γίνεται μέ τήν εὐκαιρία συμπληρώσεως 100 ἐτῶν ἀπό τήν ὀσιακή κοίμησή του τό 2020.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Αθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Αθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

---